

Зарубіжне кіно буде українською!

До 2005 року в українському прокаті іноземні фільми йшли російською мовою, хоча ще 1998 року було прийнято закон України «Про кінематографію», в якому чітко сказано про обов'язкове дублювання, озвучування та субтитрування всіх копій іноземних фільмів українською мовою, а також мовами національних меншин. 2007 року до Конституційного суду України надійшов позов із приводу саме цієї статті — прокатники не хотіли переходити на українську, мотивуючи це тим, що закон дозволяє дублювати фільми мовами національних меншин. 24 грудня 2007 року Конституційний Суд прийняв рішення про обов'язкове дублювання, озвучування та субтитрування всіх копій іноземних фільмів державною мовою. Державний орган виконавчої влади у галузі кінематографії (Служба кінематографії) не має права надавати ні юридичним, ні фізичним особам — суб'єктам кінематографії — права на розповсюдження і демонстрування фільмів без їх дублювання, озвучування та субтитрування та видавати їм відповідне державне посвідчення.

Осмилення історії та спроба прогнозу (Центр кінематографічних студій НаУКМА).

Упродовж 2007 року співробітники ЦКС Національного університету «Києво-Могилянська Академія» вели роботу в трьох напрямках: 1) організували наукові конференції й круглі столи, брали участь у конференціях, проведених іншими інституціями. 2) опонували у захисті дисертації та керували дипломними роботами. 3) випустили монографію, збірник наукових статей, шість номерів журналу «Кіно-Театр».

У зв'язку з малою кількістю фільмів сучасного українського кіно, неповноцінним кінопроцесом, дослідницькі інтереси були спрямовані переважно на історію, хоч об'єктом дослідження стало і молоде кіно. Центр організував та провів:

— наукову конференцію «Лесь Курбас

і кіно» до 120-річчя видатного майстра (разом із НСКУ, СТД і Центром Леся Курбаса),

- круглий стіл «Постаті УНР в кіно 1920-х років» із показом фільму «ПКП» режисерів Г.Стабового і А.Лундіна спільно з Українським кіноклубом в Парижі (керівник Любомир Госейко, який привіз цей фільм) та кіноклубом НаУКМА (керівник Ольга Брюховецька),

— акцію «Молоде кіно України», до якої Центр випустив однойменний дайджест (спільно з НСКУ за участі кінозавців та режисерів, з переглядом найновіших фільмів молодих),

— виголошено доповідь на Міжнародному конгресі «Українська освіта у світовому часопросторі», у якій осмислено роль кінематографа у вихованні підростаючого покоління,

— виголошено доповідь на практичному семінарі, присвяченому визначенню критеріїв порнографії, організованому Інститутом судових експертиз,

— взято участь у захисті Іваною Грешликовою дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук, присвяченій екранізації «Тіней забутих предків» та «Камінного хреста», у Пряшівському університеті (Словаччина).

Центр також задіяний і в формуванні наукових сил в Україні (надіслано відгук на дисертацію Олександра Безручка на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства).

Серед наукових статей і книг співробітників Центру — упорядкування і видання збірника «Світова кіно-класика», випуск 4, в якому взяли участь студенти НаУКМА і дослідники українського кіно з Польщі та Словаччини. Важливим для українського кіно став вихід збірника «Нариси з історії кіномистецтва України», де вміщена стаття Л.Брюховецької «Поетичне кіно (1960-1970)».

У найближчих планах Центру — реалізувати впродовж 2008 року проект «Україна ХХ століття в документальному кіно» та підготовка й читання курсу «Історія українського кіно» для студентів Національного університету «Києво-Могилянська Академія», випуск нових книг.

Проект «Україна ХХ століття в документальному кіно»

Мета і завдання цього проекту, який має втілюватися впродовж 2008 року, — зібрати і дослідити надбання української та зарубіжної документалістики в освоєнні історії України ХХ століття, інтерпретувати документальні фільми останніх 20 років, у яких показано драматичну і трагічну історію України, її події та постаті, охоплено інформацію, заборонену в тоталітарні часи. Впродовж року будуть переглядатися фільми, проводитися конференції і круглі столи.

Підсумком річної роботи має стати видання збірника наукових статей. Координатор проекту: Національний центр кінематографічних студій НаУКМА (керівник Л.І.Брюховецька). Учасники — Служба кінематографії України (керівник — Г.Чміль), Національна спілка кінематографістів України (Голова асоціації кінокритиків — С. Тримбач), Кіноклуб НаУКМА (керівник О. Брюховецька), Державний архів кінофотофонодокументів ім. Пшеничного (директор — Н. Топішко), Студія «Укркінохроніка» (головний редактор — О.Москаленко), Національна кінематека України (заступник директора — В.Марченко) за інформаційної підтримки радіоканалу «Культура».

Проект складається з п'яти тем, які будуть здійснюватися впродовж року. Перша тема: «Часи УНР, Гетьманату, Директорії (1917 — 1921) в документальному кіно» планується на січень—лютий цього року. В кіноклубі НаУКМА буде показано фільми: З серіалу «Невідома Україна» (Національна кінематека України, 1993 рік).

1. «Михайло Грушевський». Автор Андрій Ящишин, режисер Олена Єршова.
2. «Розбудова держави» Автор Євген Шаботенко, режисер В.Марченко.
3. «Ультиматум» Автор Євген Шаботенко, режисер В.Марченко.
4. «Трикутник смерті». Автор Євген Шаботенко, режисер Орест Драгаєв-Бойчук.
5. «Берестейський мир». Автор і режисер Валентин Марченко.